

ประวัติความเป็นมาของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เป็นหน่วยงานหลักของมหาวิทยาลัย ที่ทำหน้าที่ในการอนุรักษ์ ส่งเสริม ทำนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น โดยได้ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ เป็นเวลากว่า ๔๐ ปี ทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา เป็นองค์กรแห่งความรู้ ภูมิปัญญา และส่งเสริมพลัง

การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่ง ศึกษาหาความรู้ด้านภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมของจังหวัด นครราชสีมาและภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉพาะกลุ่ม

อีสานใต้ มีภารกิจ ในการทำนุบำรุง พระพุทธศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ต่อยอด ภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นหรือทรัพยากรปัญญา ของบรรพชนคนไทยให้มีความเจริญรุ่งเรืองมั่นคง สร้างความ

ภาคภูมิใจให้แก่คนในชาติและท้องถิ่น ก่อให้เกิดการพัฒนา เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์อันนำไปสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางศิลปวัฒนธรรม อันเป็นรากฐานสำคัญ ของชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งยั่งยืน

ภูมิหลัง

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ก่อตั้งขึ้นเมื่อครั้งที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมายังเป็นวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๕ ที่กำหนดฐานะและบทบาทของวิทยาลัยครูให้เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัยเพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารการศึกษา ตลอดจนทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวิชาการแก่สังคม จึงได้ก่อตั้ง “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม” เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการบำรุง รักษา พัฒนาและเผยแพร่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ทั้งส่วนของท้องถิ่นและของชาติมาตั้งแต่บัดนั้น

พ.ศ. ๒๕๑๙ กองวัฒนธรรม กรมศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้จัด “หน่วยประเคราะห์ของศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย”

พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดให้จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมในวิทยาลัยครูจึงเปลี่ยนจากหน่วยประเคราะห์ มาเป็น “ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา”

พ.ศ. ๒๕๒๓ วิทยาลัยครูนครราชสีมา ได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อปกป้องรักษาส่งเสริมเผยแพร่ ปรับปรุงและพัฒนาวัฒนธรรมของชาติ จัดตั้งหอวัฒนธรรมขึ้นครั้งแรก โดยมีว่าที่ ร.ต. ถาวร สุบกงข เป็นหัวหน้าศูนย์ในขณะนั้น และใช้อาคาร ๕ (อาคารสำนักงานชั่วคราว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในปัจจุบัน) เป็นสถานที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุและศิลปวัตถุต่างๆ ต่อมาเปลี่ยนแปลงไปเป็น “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม”

พ.ศ. ๒๕๒๘ ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ นาคประสิทธิ์ เป็นหัวหน้าศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ได้ย้ายสำนักงานของศูนย์มาอยู่ที่ชั้นล่างของห้อง ๑๐.๒๑ อาคาร ๑๐ (อาคารร้านค้าสวัสดิการในปัจจุบัน) โดยใช้ห้อง ๕๑๔-๕๑๕ เป็นหอวัฒนธรรม เหมือนเดิม

พ.ศ. ๒๕๒๙ รศ.ดร. ทองคุณ หงษ์พันธุ์ อธิการบดีวิทยาลัยครู ขณะนั้น ได้ย้ายศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูนครราชสีมาและศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา ไปอยู่ที่อาคาร ๒ ซึ่งเป็นอาคารเก่าดั้งเดิมของสถาบัน (ปัจจุบันถูกรื้อถอนและสร้างเป็นอาคาร ๙ เฉลิมพระเกียรติ)

พ.ศ. ๒๕๓๑ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ขอความร่วมมือตั้งหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา ในวิทยาลัยครู นครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามวิทยาลัยครู ว่า “สถาบันราชภัฏ” จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้มีการเคลื่อนย้าย อาคาร ๑ ซึ่งเป็นอาคารไม้ที่ตั้งอยู่หน้า สถาบันไปทางทิศตะวันออกของสนามฟุตบอล ผศ. อุทัย เดชตานนท์ อธิการบดีในขณะนั้นให้ย้ายศูนย์ ศิลปวัฒนธรรม จากอาคาร ๒ ไปอยู่ ณ อาคาร ๑

พ.ศ. ๒๕๔๒ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา ได้แบ่งส่วนราชการใหม่ตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๒ และได้เปลี่ยนชื่อศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มาเป็น “สำนักศิลปวัฒนธรรม”

พ.ศ. ๒๕๔๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะสถาบันราชภัฏทั่วประเทศขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงได้มีการปรับเปลี่ยนส่วนราชการอีกครั้ง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้เปลี่ยนชื่อจากสำนักศิลปวัฒนธรรมเป็น “สำนักศิลปะและวัฒนธรรม” จวบจนปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้มีการรื้อถอนอาคาร ๑ เพื่อดำเนินการก่อสร้างศูนย์รวมกิจการนักศึกษาและ หอประชุมนานาชาติ ดังนั้นในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงได้ย้ายมาตั้งสำนักงานชั่วคราว ณ อาคาร ยุพราชเบญจมงคล หรืออาคาร ๓๑ เป็นอาคารชั่วคราว ก่อนที่จะย้ายสำนักฯ อีกครั้งเป็นการถาวร และในวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้ย้ายมาตั้งสำนักงาน ณ อาคาร ๑๐ (อาคารเดิมของคณะวิทยาศาสตร์) จวบจนปัจจุบัน

พ.ศ.๒๕๕๖ ผศ.ดร.ณัฐกิตติ์ อินทร์สววรรค์
ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรมได้ผลักดันพันธ
กิจด้านศิลปวัฒนธรรมให้เป็นพันธกิจหลักในการพัฒนา
และเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา “สืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ
และสร้างสรรค์คุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นก้าวไกลสู่
สากล” โดยมีการปรับโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการที่สนองต่อการผลักดันพันธกิจดังกล่าว
ทั้งมีการบริหารจัดการ วิชาการและวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม หอวัฒนธรรมและศูนย์การเรียนรู้
รวมถึงการบริการและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในระดับสากล นอกจากนี้ยังพัฒนาศูนย์การเรียนรู้
“พิพิธภัณฑ์เมืองนครราชสีมา” ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ชาติพันธุ์ มรดกทางภูมิปัญญา
อันจะความภาคภูมิใจ ในความเป็น “โคราช” สืบไป

